

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Управління корпоративними фінансами

Шифр та назва спеціальності**Інститут**

ННІ Економіки, менеджменту і
міжнародного бізнесу

Спеціалізація**Кафедра**

Обліку і фінансів (205)

Освітня програма**Тип дисципліни**

Вибіркова

Рівень освіти**Форма навчання**

Денна

Другий (магістерський)

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Назарова Тетяна Юріївна

Tetiana.Nazarova@khpi.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і фінансів

Авторка понад 50 наукових і навчально-методичних публікацій.
Провідна лекторка з курсів: «Фінанси», «Податкова система»,
«Бюджетна система», «Податковий менеджмент».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на оволодіння студентами знаннями з теорії і практики фінансового управління корпорацією як об'єднання на частковій (пайовій) основі капіталів фізичних та (або) юридичних осіб з метою здійснення підприємницької діяльності; формування вміння враховувати особливості управління капіталом в умовах невизначеності та ризику, характерних для глобальної ринкової економіки; усвідомлення фінансових взаємовідносин та їх оптимізації між засновниками (учасниками) та іншими агентами; оволодіння методами та механізмами поведінки корпорації на ринку капіталів тощо.

Мета та цілі дисципліни

полягає у формуванні у студентів сучасного фінансового мислення і спеціальних глибоких знань з управління юридично оформлених фінансових відносин між корпорацією та іншими агентами

ринку з приводу формування капіталу корпорації та його розподілу з метою підвищення добробуту акціонерів.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль - диференційований залік.

Компетентності

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Здатність працювати в міжнародному контексті.

Результати навчання

Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів корпорацій у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності.
Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів корпоративних структур.
Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання – корпорацій
Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів корпорацій та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна базується на навчальних дисциплінах галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій. Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Управління корпоративними фінансами

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

Тема 1. Сутність, функції та управління фінансами корпорацій Функції фінансів корпорації. Фінансове навколишнє середовище. Управління фінансами корпорації. Обороти капіталу корпорації. Рух фондів корпорації	2
Тема 2. Корпорація як суб'єкт права Розвиток законодавства про корпорації. Основні ознаки акціонерного товариства, визначені в законах. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації. Групи підприємств у офшорних зонах. Управління корпорацією. Захист прав акціонерів і кредиторів. Господарські угоди корпорацій. Законодавство про неплатоспроможність і банкрутство.	2
Тема 3. Консолідована фінансова звітність і методи аналізу Форми фінансової звітності. Баланс корпорації. Звіт про прибуток корпорації. Звіт про рух грошових потоків корпорації. Консолідований звіт про зміну у власному капіталі. Аналіз фінансової звітності корпорації	4
Тема 4. Фінансове планування та контроль Фінансова стратегія корпорації. Джерела фінансування розвитку корпорації. Методи фінансового планування. Планування грошових потоків. Фінансовий план	4
Тема 5. Оцінка капіталу корпорації Вартість грошей у часі. Оцінка корпоративних цінних паперів. Оцінювання акцій. Оцінка облігацій	2
Тема 6. Ціна капіталу і ризик Теорія ризику інвестицій Г. Марковіца. Теорія У. Шарпа. Теорія арбітражного ціноутворення С. Росса. Графічний аналіз ціни капіталу і ризику. Оцінювання результатів використання портфеля цінних паперів. Ціноутворення на ринку капіталів. Тимчасова структура процентних ставок	2
Тема 7. Структура капіталу корпорації Теорії структури капіталу корпорації. Альтернативні теорії структури капіталу. Структура капіталу і ризик. Вимірювання структури капіталу. Оптимальна структура капіталу	2
Тема 8. Дивіденди і дивідендна політика Теорії дивідендної політики. Чинники дивідендної політики. Прийняття рішень щодо проведення дивідендної політики. Форми дивідендних виплат. Оцінка дивідендної політики та її результатів методом коефіцієнтів	2
Тема 9. Бюджетування капітальних вкладень Планування і фінансування інвестиційного проекту. Оцінювання проектного ризику. Економічна оцінка проекту. Ранжирування проектів на основі економічних методів оцінки. Значення капітальних вкладень для економічного зростання	2
Тема 10. Управління оборотним (працюючим) капіталом Сутність оборотного (працюючого) капіталу. Управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів. Моделі управління грошовими коштами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління товарно-матеріальними запасами. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу	2

Тема 11. Джерела короткострокового фінансування поточних активів	2
---	----------

Сутність і види джерел короткострокового фінансування. Торговельний (комерційний) кредит. Банківський кредит. Факторинг. Емісія комерційних паперів

Тема 12. Корпорації на ринку капіталів	2
---	----------

Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій. Заощадження та інвестиції. Регулювання ринку капіталів. Міжнародне регулювання фінансового ринку. Біржовий ринок акцій. Фондові біржі — організатори вторинного ринку акцій. Біржовий ринок облігацій

Тема 13. Емісія і розміщення корпоративних цінних паперів	2
--	----------

Первинні емісії довгострокових цінних паперів корпорацій. Методи розміщення корпоративних цінних паперів. Особливості первинних емісій цінних паперів та їх розміщення в США та Великобританії. Корпорації на позабіржовому ринку цінних паперів. Емісія скріпів і райтів. Емісії цінних паперів, пов'язані зі злиттям і поглинанням корпорацій. Випуск акцій, пов'язаних із приватизацією

Тема 14. Сучасні теорії ринку капіталів	2
--	----------

Основні етапи розвитку сучасних теорій ринку капіталів. Виникнення і розвиток гіпотези ефективного ринку. Значення гіпотези ефективного ринку для визначення фінансової політики корпорацій. Розвиток теорії хаосу і невизначеності на ринку капіталу

Загальна кількість годин	32
---------------------------------	-----------

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти <i>a</i>
Тема 1. Сутність, функції та управління фінансами корпорацій. Корпорація як суб'єкт права Функції фінансів корпорації. Управління фінансами корпорації. Обороти капіталу корпорації. Рух фондів корпорації. Види корпорацій, порядок їх утворення і реєстрації. Групи підприємств у офшорних зонах. Захист прав акціонерів і кредиторів. Господарські угоди корпорацій	2	0,18
Тема 2. Консолідована фінансова звітність і методи її аналізу Аналіз консолідованого балансу. Аналіз звіту про прибуток корпорації. Аналіз звіту про рух грошових потоків. Аналіз консолідованого звіту про зміни у власному капіталі. Розробка рекомендацій по поліпшенню фінансового стану корпорації.	2	0,19
Тема 3. Оцінка капіталу корпорації Оцінка корпоративних цінних паперів. Оцінювання акцій. Оцінка облігацій	2	0,19

Тема 4. Ціна капіталу і ризик Оцінювання результатів використання портфеля цінних паперів. Ціноутворення на ринку капіталів. Тимчасова структура процентних ставок	2	0,18
Тема 5. Структура капіталу корпорації. Дивіденди і дивідендна політика Структура капіталу і ризик. Вимірювання структури капіталу. Оптимальна структура капіталу. Прийняття рішень щодо проведення дивідендної політики. Форми дивідендних виплат. Оцінка дивідендної політики та її результатів методом коефіцієнтів	2	0,19
Тема 6. Бюджетування капітальних вкладень. Управління оборотним (працюючим) капіталом Планування і фінансування інвестиційного проекту. Оцінювання проектного ризику. Економічна оцінка проекту. Ранжирування проектів на основі економічних методів оцінки. Моделі управління грошовими коштами і портфелем цінних паперів. Управління дебіторською заборгованістю. Управління товарно-матеріальними запасами. Оцінка політики корпорацій з формування і використання оборотного капіталу	2	0,19
Тема 7. Корпорації на ринку капіталів Фінансовий ринок як основа економічного розвитку корпорацій. Заощадження та інвестиції. Біржовий ринок акцій. Біржовий ринок облігацій	2	0,19
Тема 8. Емісія і розміщення корпоративних цінних паперів Первинні емісії довгострокових цінних паперів корпорацій. Методи розміщення корпоративних цінних паперів. Корпорації на позабіржовому ринку цінних паперів. Емісії цінних паперів, пов'язані зі злиттям і поглинанням корпорацій	2	0,19
Загальна кількість годин	16	$\sum_{i=1}^n a_i = 1,5$

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт

Вагові
коефіцієнти b

Тема. Управління інвестиційним портфелем корпорації: сучасні підходи та ризик-менеджмент	1
Загалом	$\sum_{i=1}^m b_i = 1$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (контрольна робота).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. ESG-фінансування та сталий розвиток корпорацій	6
Тема 2. Цифрова трансформація корпоративних фінансів	6
Тема 3. Міжнародні стандарти корпоративного управління	6
Тема 4. Валютне хеджування у міжнародних корпораціях	6
Тема 5. Поведінкові фінанси в корпоративному управлінні	6
Тема 6. Злиття та поглинання: фінансові аспекти	6
Загальна кількість годин	36

Тематика індивідуальних завдань

Контрольна робота передбачає виконання індивідуального аналітичного звіту з практичними розрахунками, що розкриває обрану тематику корпоративного фінансового менеджменту, демонструє вміння аналізувати фінансову інформацію, проводити розрахунки та оформлювати аналітичні документи відповідно до мети навчальної дисципліни. Здобувач обирає конкретну тему в межах запропонованої тематики за погодженням з викладачем.
Обсяг звіту: 15–20 сторінок основного тексту (включаючи розрахунки, таблиці та графіки).
Структура звіту: теоретична частина (30%), аналітично-розрахункова частина (60%), висновки та рекомендації (10%).

Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до залікового тижня.

Теми індивідуального завдання

Тема 1. Розрахунок вартості капіталу корпорації та оптимізація його структури	
Тема 2. Оцінка ефективності інвестиційного проекту корпорації	
Тема 3. Формування та оптимізація інвестиційного портфеля корпорації	
Тема 4. Аналіз та оптимізація дивідендної політики корпорації	
Тема 5. Оцінка ринкової вартості корпорації різними методами	
Тема 6. Оптимізація управління грошовими потоками корпорації	
Загальна кількість годин	36

Неформальна освіта

Не передбачена

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

- Аранчій В. І., Томілін О. О., Дорогань-Писаренко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. Полтава : РВВ ПДАУ, 2021. 300 с.
- Jonathan Berk, Peter DeMarzo. Corporate Finance. 6th ed. Pearson, 2024. 300 p.
URL: <https://www.pearson.com/en-us/subject-catalog/p/corporate-finance/P200000009791/9780137844906>

Додаткова література

- Власова Н. О. Фінанси підприємств. Харків : Світ книг, 2018. 437 с.
- Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава : Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Академічні успіхи здобувача вищої освіти визначаються за допомогою критеріїв та системи оцінювання знань та вмінь здобувачів, яка використовується в НТУ «ХПІ»

(<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/wp-content/uploads/sites/43/2024/01/Polozhennya-pro-kryteriyi-otsinyuvannya-znan-ta-vmin-i-pro-rejtyng-zdobuvachiv.pdf>)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, а також контрольних робіт. Підсумковий контроль здійснюється за результатами диференційованого заліку або в результаті накопичення оцінок з окремих тем у разі виконання здобувачем усіх видів поточних контрольних заходів. За умовами виконання здобувачем контрольної роботи з навчальної дисципліни на контрольному заході, але за відсутності результатів поточного контролю (практичні заняття), здобувач не може бути атестованим із навчальної дисципліни до ліквідації ним поточної заборгованості. Розрахункове значення у кількісній формі підсумкової оцінки визначається за формулою:

$$O = \sum(K_i \times O_i) / \sum K_i$$

де K_i – кількість кредитів i -го виду занять; O_i – оцінка у кількісній формі (бали) з i -го виду занять.

Розподіл кредитів за видами занять з дисципліни

Види занять	Кількість кредитів (K_i)
Практичні роботи	1,5
Контрольна робота	1,0
Індивідуальне завдання	1,5

Оцінювання кожного виду занять (O_i) здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2025

Завідувач кафедри

Олександр МАНОЙЛЕНКО

